

محیط بالقوه و محیط موثر مروری بر فضاهای یادگیری آموزشی

فاطمه زهرا عسکری زیارت

کارشناسی ارشد معماری، استان گلستان، گرگان

چکیده

تجربیات نشان داده شده به جای تاکید بر محرک های درونی به شواهد بیرونی و رفتار متمرکز شد تا بتوان به شیوه علمی و معیاری حقیقی روان شناختی دست یافت. روانشناسان رفتار انسان را معلول محرک های درونی ندانسته، بلکه آن را معلول محرک های بیرونی می دانند و برای شناخت محرک بیرونی و رفتار مبتنی بر آن به تبیین چگونگی رفتار انسان لازم است. برای شناخت رابطه انسان و محیط یادگیری باید وارد حوزه علم شد و باید مقداری معماری را به صورت علمی درآورد. از آنجا که انسان با توجه به نیازها، ارزش ها و هدف های خود، تحت تاثیر محیط دگرگون شده قرار می گیرد لذا شناخت محیط بالقوه و بالفعل و تاثیر آن بر رفتار انسان ضرورت می یابد. چیدمان و محیط های بالفعل فضاهای آموزشی هر قدر در برقرار کردن ارتباط ذهنی میان دانشجویان و محیط های آموزشی توانمند باشند، یادگیری و پرورش قدرت خلاقیت هنرجویان بهتر خواهد شد.

فضاهای یادگیری نقش تعیین کننده ای در ارتقا سطح دانش، رشد و اعتلای فرهنگ هر جامعه دارد. تحقیقات نشان می دهد که از عوامل بسیار موثر تربیتی در آموزش، کیفیت معماری در محیط های بالفعل یادگیری است. بنابراین طراحی فضاهای بالقوه، رعایت استانداردها و شاخصه های کیفی نیز توجه به ویژگی ها و نیازهای روحی و جسمی کاربران در سنین مختلف از عوامل بسیار مهم و تاثیر گذار در بالابردن سطح کیفی محیط های بالفعل محسوب می شود. از طرفی توجه به شاخصه های عملکردی اصول و مبانی زیباشناختی در طراحی فضاهای کالبدی آموزشی علاوه بر پاسخ گویی به نیازهای روحی و جسمی کاربران موجب شکوفایی و پرورش استعدادها و خلاقیت آن ها خواهد شد.

این مقاله که به صورت تحلیلی-اسنادی جمع آوری شده در ابتدا به تئوری محیط و سپس تاثیر محیط بالقوه در محیط های آموزشی یادگیری می باشد و در آخر راهکارها و پیشنهادات ارائه شده است.

واژه گان کلیدی: محیط بالقوه-محیط بالفعل-فضای آموزشی-یادگیری